

Els 'supersous' de l'Ibex-35 augmenten un 15% en dos anys

Els sous dels alts executius catalans que ocupen càrrecs als consells d'administració de les empreses de l'Ibex-35 han crescut un 15,4% en dos anys. Per contra, els salaris bruts dels treballadors en el mateix període han caigut un 3,17% de mitjana. La retribució mitjana per la seva activitat se situa en els 531.492 euros: és a dir, 1.456 euros de sou el dia. El 2012 havien cobrat de mitjana 460.000 euros. Sembla que la recuperació econòmica ha arribat a l'Ibex-35.

Laia Altarriba i Piguillem

Els 65 consellers dels Països Catalans que tenen una butaca en algun dels consells d'administració de les grans empreses de l'Estat espanyol que cotitzen a l'Ibex-35 cobren de mitjana 531.492 euros anuals. S'han augmentat el sou un 15% en dos anys. Els 'supersous' dels alts executius catalans sumen en total 34,5 milions d'euros al llarg de l'any. El barceloní **Rafael Villaseca, conseller delegat de Gas Natural i enginyer industrial de formació, és el que va cobrar un salari més voluminós**: 3,3 milions d'euros el 2014, és a dir, 9.246 euros el dia. El seu sou mensual base —sense primes ni accions ni plans de pensions— representa 14 vegades el salari mínim interprofessional. Aquestes són xifres recollides per CRÍTIC a partir de les dades notificades per les mateixes companyies a la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV).

La recuperació econòmica ha arribat, doncs, als supersous de l'Ibex-35. La comparativa amb els salaris percebuts respecte a l'exercici de 2013 mostra unes xifres molt similars: el 2014 **han augmentat les retribucions mitjanes només en 11.000 euros anuals (un 2,08%)**. Mirant al detall, hi ha alguns consellers que han augmentat la retribució i d'altres l'han mantingut, però el cert és que la política majoritària a les empreses ha estat la de congelar les remuneracions. En canvi, sí que hi ha hagut un augment, i rellevant, respecte al que van percebre el 2012.

Si fem la comparativa fixant-nos únicament en els consellers que ja ocupaven llocs en consells d'administració i els que continuen sent-hi avui en dia, veiem que aleshores la mitjana era de 460.000 euros anuals, és a dir, **uns 70.000 euros de diferència; altrament dit, han gaudit d'un increment d'un 15,44% en només dos anys**.

Les xifres, que són públiques per obligació de la CNMV, es refereixen únicament al que perceben com a retribució i dietes per ser membres dels consells d'administració, però queda a banda el que cobren per plans de pensions, per accions o per la seva participació en empreses que no formen part de l'Ibex-35. En les dades recollides, a més, hi falten alguns consellers catalans. Són els de companyies que encara no han fet públics els informes de remuneracions de 2014. En concret, es tracta de les empreses ACS, BME, Ebro Foods i Indra.

El 'top 12' dels supersous catalans

Els catalans més ben pagats de l'ÍBEX 35

Conseller	Companyies	2012	2013	2014
Juan María Nin Génova	Caixabank, Gas Natural i Repsol	2.682.000	1.665.000	16.898.000
Rafael Villaseca Marco	Gas Natural	253.000	3.250.000	3.375.000
José Oliu Creus	Banco de Sabadell	2.842.000	2.842.000	2.833.000
Jaime Guardiola Romojaro	Banco de Sabadell	2.198.000	2.198.000	2.438.000
Francisco Reynes Massanet	Abertis	2.402.389	2.448.000	2.057.000
Isidre Fainé Casas	Abertis, Caixabank, Repsol i Telefónica	1.945.486	1.861.000	1.861.000
Antonio Llardén Carratalá	Enagas	1.667.000	1.670.000	1.737.000
Víctor Grífols Roura	Grífols	1.249.000	1.438.000	1.510.000
Juan Ignacio Twose Roura	Grífols	1.037.000	1.205.000	1.266.000
Salvador Gabarró Serra	Caixabank i Gas Natural	1.215.000	1.208.000	1.215.000
Ramon Riera Roca	Grífols	801.000	1.061.000	1.105.000
Salvador Alemany Mas	Abertis	731.779	1.132.000	1.043.000

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

La retribució de Juan María Nin de 2014 inclou la indemnització de més de 15 milions d'euros producte del seu acomiadament.

En el rànquing dels més rics entre els més rics, hi trobem 12 alts executius que van ingressar més d'un milió d'euros cada un per ocupar un càrrec en algun consell d'administració. **Un cas excepcional de 2014 va ser Juan María Nin** per la seva participació als consells d'administració de CaixaBank, Repsol i Gas Natural. En total, va cobrar 16.898.000 euros el 2014. S'ha de matisar que Nin va percebre 16,3 milions d'euros en concepte d'indemnització després de sortir de CaixaBank el 30 de juny de l'any passat. El 2013 per ser al mateix consell d'administració havia percebut 1.146.000 euros, una quantitat elevada però molt inferior. Així es recull en l'[Informe Anual sobre Remuneracions](#) que CaixaBank va publicar davant la CNMV. A més, l'entitat financera li va aportar 120.000 euros a través de plans de pensions durant el 2014. El que va ser també vicepresident del banc tenia acumulats, al tancament de l'any passat, segons s'ha publicat a la premsa econòmica, uns drets de cobrament en plans de pensions per valor de 223.000 euros.

Els 65 consellers cobren xifres molt per sobre de la mitjana del que perceben les treballadores i els treballadors del país, però entre ells també hi ha diferències rellevants. Precisament, i per la diferència abismal amb la resta, per elaborar la mitjana de percepcions, només hi hem comptabilitzat el que va percebre Nin el 2014 per tenir una butaca al consell d'administració de Gas Natural (254.000 euros) i de Repsol (265.000 euros), però no pel que va cobrar com a indemnització per la seva sortida del consell d'administració de CaixaBank. L'entitat financera li va pagar en concret 16.379.000 euros, una xifra molt desproporcionada respecte a la resta de sous i que hauria distorsionat la mitjana resultant. La indemnització està subjecta a una retenció per IRPF d'un 42%. Això vol dir que, en termes nets, Nin hauria d'ingressar 8,7 milions d'euros després de fer front al pagament dels seus impostos.

Força més enrere de Nin, hi ha el club dels quatre catalans de l'Ibex-35 que van cobrar més de 2 milions d'euros el 2014: **Rafael Villaseca** (3.375.000 euros de Gas Natural), **Josep Oliu** (2.833.000 euros de Banc Sabadell), **Jaime Guardiola** (2.438.000 euros de Banc Sabadell) i el mallorquí **Francisco Reynés** (2.057.000 euros d'Abertis). Després hi trobem **Isidre Fainé** (1.861.000 per participar en els consells d'administració d'Abertis, de CaixaBank, de Repsol i de Telefónica), **Antonio Llardén** (1.737.000 euros d'Enagas), **Víctor Grífols** (1.510.000 euros de Grífols), **Juan Ignacio Twose** (1.266.000 euros de Grífols), **Salvador Gabarró** (1.215.000 euros de CaixaBank i de Gas Natural), **Ramon Riera** (1.105.000 euros també de Grífols) i **Salvador Alemany**

(1.043.000 euros d'Abertis).

Curiosament, el darrer executiu del 'top 12' és el president del Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica i el Creixement, òrgan creat pel president de la Generalitat, Artur Mas, perquè l'orienti en matèria econòmica. L'ordre del rànquing no ha canviat gaire en els últims anys tal com ja reflectia el reportatge publicat a l'[Anuari Mèdia.cat dels Silencis Mediàtics](#) amb dades de l'any 2012.

Comparativa amb la resta de treballadors

L'Estat espanyol, i en conseqüència també, els Països Catalans són un dels territoris de la Unió Europea **on més ha crescut la desigualtat** durant els últims anys de crisi econòmica. [L'Estat espanyol, en l'índex Gini, només està millor que Letònia](#). Un símbol, tot i que pot ser un exemple extrem, seria la comparació entre els diners que perceben els alts executius de l'Ibex-35 i la mitjana salarial dels treballadors. La majoria de treballadors perceben uns salaris molt inferiors als dels màxims responsables de decidir el rumb de les companyies més grans de l'Estat espanyol. I, al contrari de la tendència a l'alça dels salaris dels alts directius, les treballadores i els treballadors han patit un retrocés en els seus ingressos. L'Estat espanyol [és el país de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic \(OCDE\) on més puja la desigualtat per l'atur](#).

Cada any, l'Institut Nacional d'Estadística espanyol es fa ressò del salari brut mitjà (que anomena cost salarial). Aquí, al contrari, la tendència no ha estat d'augment, sinó al contrari: de lleuger descens. El sou brut mitjà dels assalariats de Catalunya ha passat de 25.788 euros anuals el quart trimestre de 2012, a 25.606,68 el mateix període de 2013 i fins a 24.971,16 euros l'any el darrer trimestre de 2014. **Això significa un descens d'un 3,17% dels sous bruts de la mitjana de treballadors en dos anys**. Segons [un informe de l'escola de negocis EADA](#), el 2013 només creixen els salaris dels directius, que pujaven de mitjana un 7%, mentre que els sous dels càrrecs intermedis es desplomaven i els dels treballadors de base es retallaven. En canvi, l'any 2014, la mitjana dels sous dels treballadors a Catalunya entreveia una [lleugera pujada d'un 1%](#) que encara no servia per pal·liar els descensos acumulats durant la crisi.

Supersous a les elèctriques malgrat la pobresa energètica

Una de les dades que criden l'atenció és **la xifra que cobren els consellers de companyies d'energia**, especialment en un any en què s'ha accentuat l'alarma per les desenes de milers de famílies que tenen greus dificultats per poder afrontar el pagament de les factures de subministraments elèctrics o de gas.

Al mes de novembre d'aquest 2014, quan estava a punt d'arribar el fred, l'**Aliança contra la Pobresa Energètica** va emetre un comunicat, juntament amb altres entitats, en què alertava que "320.000 famílies no poden cobrir subministraments bàsics com el gas i la llum". I hi afegia que es tracta de "situacions dramàtiques que es viuen en paral·lel a l'increment dels beneficis estratosfèrics de les empreses subministradores: Endesa va obtenir 579 milions d'euros el primer semestre de 2014 del seu negoci a Espanya i a Portugal; Gas Natural va guanyar 676 milions d'euros de la venda de gas a Espanya el primer semestre de 2014, i Agbar va ingressar 432 milions d'euros el 2012".

Entre aquestes companyies que assenyalava l'Aliança, n'hi ha dues que figuren a l'Ibex-35 i que tenen executius catalans als seus consells d'administració que perceben per la seva tasca retribucions importants. Per exemple, a **Endesa** hi ha l'exdirigent de Convergència Democràtica **Miquel Roca Junyent**, que el 2014 va cobrar 313.000 euros com a conseller de l'elèctrica: un cas clar de [portes giratòries als Països Catalans](#). Un altre cas similar seria el de **Josep**

Borrell, exministre d'Obres Públiques, Transports i Medi Ambient i expresident del Parlament Europeu. El 2009 es va conèixer la seva incorporació al **consell d'administració d'Abengoa**, grup sevillà especialitzat en infraestructures vinculades a les energies renovables. La resta de noms destacats apareixen als consells de Gas Natural —on trobem Rafael Villaseca, **Salvador Gabarró** (1.100.000 euros), **Carlos Losada** (267.000 euros), **Juan María Nin Génova** (254.000 euros), **Enrique Alcántara-García** (254.000 euros), **Antonio Brufau** (197.000 euros), el president de la CEOE, **Juan Rosell** (127.000 euros), **Xabier Añoveros** (127.000 euros), **Heribert Padrol Munté** (127.000 euros), **Ramon Adell** (140.000 euros) i **Miguel Valls Maseda** (140.000 euros).

Però també hi ha altres companyies energètiques que no mencionava el comunicat de l'Aliança i que figuren a l'Ibex-35. Una de les que destaquen és Repsol, on hi ha els catalans **Artur Carulla** (398.000 euros el 2014), **Isidre Fainé** (354.000 euros), **Maria Isabel Gabarró** (265.000 euros), **Juan María Nin** (265.000) i **Demetrio Carceller** (254.000 euros). Pel que fa a Enagas, hi ha **Antonio Llardén** (que va cobrar 1.737.000 euros el 2014) o **Martí Parellada** (80.000 euros), i a Iberdrola hi trobem el valencià **Julio de Miguel** (493.000 euros).

Comparativa homes vs. dones

Una altra dada rellevant que mostren els perfils i salaris dels consellers de l'Ibex-35 és que **entre els 65 consellers catalans només hi ha 12 dones**. A banda de ser minoria i que cap d'elles no figura al 'top 12', el que perceben de mitjana és molt inferior que la resta. Així, mentre que la mitjana dels 65 és de 531.492 euros, el que perceben elles és 121.916 euros anuals. La que més cobra és **Maria Isabel Gabarró**, que va percebre 265.000 euros de Repsol el 2014. Per darrere d'ella destaca el nom d'una de les empresàries més conegudes i importants de Catalunya, **Sol Daurella**, que és membre dels consells d'administració d'Acciona, de Banc Sabadell i d'Ebro Foods, tasca per la qual ingressa uns 190.000 euros l'any. **Maria Teresa García-Milà (del Banc Sabadell)**, **Anna Veiga (de Grífols)** i **Mireia Pérez (de Jazztel)** són algunes de les que voregen els 100.000 euros anuals en dietes o retribucions de les grans empreses de l'Ibex-35.

Aquí podeu llegir per complet el [llistat de salaris de l'Ibex-35](#).